

Systemisk og Narrativ Børnemindmapping

Fem kursusdage i august-september 2019

Måltrettet til undervisere ved VIA University College

Forløbet kobler teori og praksis med holdundervisning og e-læring

Giver indsigt og kompetence til at undervise ved VIAs kurser i Børnemindmapping

Kursusforløbets grundlag og ide

Barnet lægger stemme til sine egne fortællinger

Kursusforløbet sætter fokus på, hvordan du som underviser støtter, at den professionelle medarbejder bliver barnets samtalepartner på en måde, så barnets egen stemme kommer tydeligt frem, og så både forældre og barnets nærmeste kan lytte med. Rammen om samtalen er mindmapping som et fælles tredje.

De udsatte børn og børn med diagnoser er ofte velbeskrevet af forskellige faggrupper. Og der er en del pædagogiske, psykologiske og lægelige beskrivelser; men børnenes egne fortællinger fra deres hverdag bliver sjældent dokumenteret og værdsat som et ligeværdigt bidrag til det pædagogiske og behandlingsmæssige arbejde i de offentlige institutioner.

Børnenes egne fortællinger rummer mange nuancer om, hvad de gerne vil kunne, hvad de håber at lære, tilstræber at opbygge, og ikke mindst har en intention om at klare . også når det hele går galt+

Med mindmapping tegner vi barnets livslandskab

Barnets mindmap er et billede af barnets verden, fortalt af barnet selv. Barnets egne kort over terrænet+ bliver tegnet, og det sker med en teoretisk forståelse, som er forankret i Gregory Batesons mindbegreb.

Mindmapping er en iscenesættelse, hvor barnets fortællinger og tanker bliver til et kort+ på et fælles papir. Kortet rummer mange betydningslag, som efterhånden kan foldes ud, når det har mening i et videre forløb.

Mapping er en samskabende proces, hvor barnet skaber ny viden om sig selv, og hvor både medarbejderen og den lyttende forælder (eller lærer/pædagog) får ny viden om barnet og dets relationer og emotioner. Mapping i denne sammenhæng indebærer, at der ikke tænkes i reduktion og adskillelse, men med en aktiv interesse for helheden og samspillet mellem de mange dele.

Vi designer mindmappingkontekster, som matcher barnets udtryk

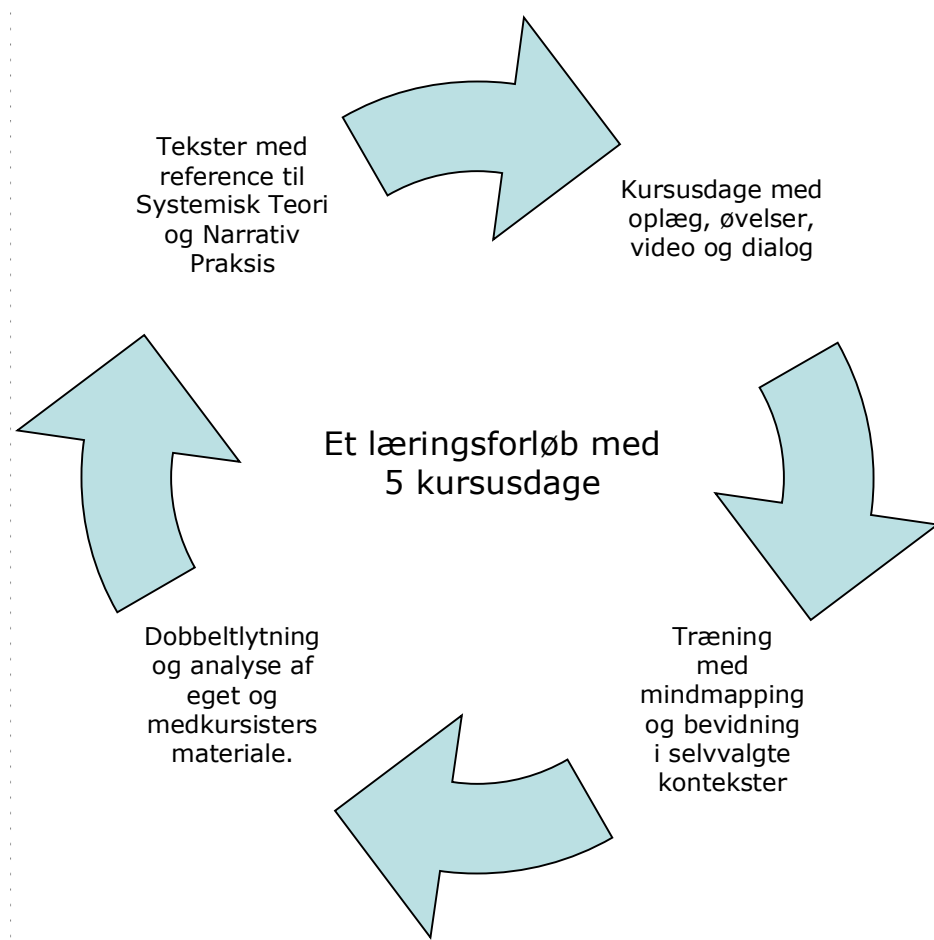
Kursusforløbet introducerer forskellige mindmappingkontekster, som alle sætter barnets fokus i fokus, samtidig med at forældre, andre børn eller andre betydningsfulde voksne fortsat er forbundet med barnet.

Under mappingen bliver børnenes forskellige udtryk i form af ord og handlinger opfattet som invitationer til, hvordan medarbejderen kan møde barnet. Det konkrete udtryk giver inspiration til hvilken kontekst, der skal designes til det efterfølgende pædagogiske eller terapeutiske arbejde med barnet og dets forældre/lærere/pædagoger. Udgangspunktet er **den grundlæggende børnemindmapping**, hvor man tegner et kort over barnets liv som det centrale element. I denne samtale opstår forskellige åbninger, som kan pege frem mod en af de øvrige samtalemønstre. Ved alle børnemindmappings vil **bevidning** stå som en central del for at sikre at barnet opleves i sammenhæng med andre i sin omverden. Når barnets behov for selvdefinering trænger sig på, kan **den historiefortællende** blive valgt. Gennem den **coachende børnemindmapping** får barnet opmuntring og støtte til at handle ud fra forståelsen *Jeg Kan*, og i en **forældremindmapping med refleksion** bliver forældrenes syn udvidet til også at rumme barnets fokus.

Den tredje og midterste dag har fokus på den professionelle læsning af kortet. Hvor *dobbelt lytning* og *de unikke undtagelser* får en central plads i planlægning af det videre mindmappingarbejde med barnet og dets nærmeste voksne.

Kursusforløbets indhold og proces

Systemisk og Narrativ Mindmapping

Kurset indledes med to sammenhængende dage. Derefter en enkeltstående dag og afsluttes med to sammenhængende dage. I de to mellempereioder bliver stoffet omsat til praksis og trænet. Kurset afvikles hen over tre uger med start medio august 2019. Alle kursusdage er fra kl.8:30-15:30. Og forløbet bliver justeret og tilpasset VIA-efter- og videreuddannelses e-læringsprogram med Systemisk og Narrativ Mindmapping.

Den grundlæggende mindmappingsamtale

Den første kursusdag skaber en fælles forståelse af den teoretiske platform for kursusforløbet. Dvs. systemisk teori og tænkning, narrativ praksis og metode - koblet med nyere udviklingspsykologi. Der er også fokus på medarbejderens positionering i samtaleens skiftende faser, og der bliver givet værdi til den synlige dokumentation, det samskabende i sproget og i tegne/skriveprocessen under mappingen. Dagens centrale metodemodel er børnemindmapping og videooptagelse.

Den bevidnende samtale

Den anden kursusdag fortsætter arbejdet med basismindmappingen. Ved et nærmere blik på kortet kan det fortalte foldes yderligere ud for at skabe fyldige fortællinger fra hverdagepisoder, hvor barnet viser sin egen plads og sit udtryk. *Alt i verden hænger sammen*. Dertil kommer forældrebevidning som en væsentlig del af børnesamtalen. Hensigten er at styrkes barnets identitet og selvværd. Samtidig forbindes forældre og barn, for at styrke tilknytningen. Video indgår.

Samtaler om mindmappen og den efterfølgende mindmapping

På den tredje kursusdag bliver der arbejdet med analyse af de forskellige mindmaps, som dels er skabt på kursusdagene og i mellemprioriteten. Ved et nærmere blik på et kort kan det fortalte undersøges med særlige interesse for de unikke undtagelser, og det som gemmer sig bag et *kan ikke+ved ikke+eller må ikke+*. Dette tema træner både underviser og medarbejders evne til *dobbelt lytning+*. Analysen følges op af en ny børnemindmapping, hvis fokus forhandles med barn og forældre.

På samme kursusdag bliver der plads til overvejelser om hvordan mindmapping kan indgå i en børnefaglig undersøgelse, i et behandlingsforløb eller i det pædagogiske arbejde.

Den historiefortællende samtale

Den fjerde kursusdag står i det narratives tegn. *Der er altid mere at fortælle*. Mindmappen kan fastholde et barns historie, som viser det han eller hun gør og tidligere har gjort. En historie kan også skabe forandringer og støtte det nye, som barnet ønsker at gøre. Både barnet og forældrene, som lytter kan få klarhed over hvilken verden de er en del af og deres plads i den. Historier skabes både af fortælleren, og dem som lytter. Medarbejderens positionering er meget central, når der skabes rum, som gør det muligt for børn at fortælle deres egne historier. På kursusdagen bliver der også plads til **forældremapping med refleksion**.

Den coachende samtale

Den femte undervisningsdag sætter fokus på, hvordan vi ved at flytte *de voksnes+* perspektiv kan ændre et barns problem, til i stedet at handle om en færdighed, barnet endnu ikke har opnået at mestre. Vi arbejder med en systematik, som kan fastsætte relevante færdighedsmaal, som barnet og pædagogen eller dets forældre kan arbejde frem mod. Mindmappingen danner grundlag for en narrativ pædagogisk praksis.

Kursusforløbets underviser

Bodil Burian er socialrådgiver og MLP (Master i Læringsprocesser med specialisering i Kultur og Læring). Systemisk efteruddannet i Aarhus, København og London. Internationalt diplom i Narrativ Praksis, Adelaide, Mentaliseringsbaseret individualterapi, Oslo og Neuroaffektiv udviklingspsykologi, Kalundborg

Bodil var primus motor i oprettelsen af landets første Familieværksted, hvor hun var leder og metodeudvikler i 16 år. Derefter selvstændig i 17 år med opgaver inden for familierapi, supervision, samt metode- og organisationsudvikling.

Sammen med cand.psych. John Andersen, har Bodil skrevet bogen *Den medskabende familie+*, Gyldendal, 2001. Hun har bidraget til forskellige udgivelser bl.a. *Reflekterende Processer i praksis+*, Universitetsforlaget, 2006. *Syv fortællinger om narrativ praksis+*, Dansk Psykologisk Forlag, 2009. Og senest til bogen *Metodiske tilgange i socialt arbejde+*, Hans Reitzels Forlag, 2015.

Datoer for kursusdagene

Uge 34 . mandag d. 19.8. og tirsdag d. 20.8

Uge 35 . torsdag d. 29.8

Uge 36 . onsdag d. 4.9. og torsdag d. 5.9.

Kursussted

VIA University College

Hedeager 2

DK-8200 Aarhus N